

Journal of Social Research in Uzbekistan**THE DYNAMICS OF SOCIAL AND PERSONAL OPTIMISM IN THE CONTEXT OF SOCIETY'S IMPROVEMENT****Urol Murodovich Abilov***Doctor of Philosophy**Professor of the Department of Social Sciences at the Tashkent Medical Academy**Tashkent, Uzbekistan***ABOUT ARTICLE**

Key words: Social optimism; personal optimism; social consciousness; moral development; social determinism; freedom and necessity; probability; governance; humanism; ideology; social psychology; historical progress; social harmony; self-regulation.

Received: 24.10.25**Accepted:** 25.10.25**Published:** 26.10.25

Abstract: This study explores social and personal optimism as one of the fundamental determinants of historical and social progress. Optimism is interpreted not as a biological instinct, but as a conscious, moral, and socio-psychological phenomenon that shapes human behavior and social relations. The article highlights the crucial interdependence between social being and social consciousness, emphasizing that optimism operates as both an ideological and psychological category. Within the framework of social governance, optimism serves as a dynamic factor promoting integration, creative activity, and social harmony.

Special attention is given to the relationship between necessity, freedom, and probability in shaping individual and collective decision-making. The study argues that consciously cultivated social optimism is an essential condition for a humanistic society, ensuring sustainable social development, moral progress, and the universalization of positive worldviews.

JAMIYATNI TAKOMILLASHTIRISH SHAROITIDA IJTIMOY VA SHAXSIY OPTIMIZM DINAMIKASI**O'rol Murodovich Abilov***Toshkent tibbiyot akademiyasi**Ijtimoiy fanlar kafedrasi professori, falsafa fanlari doktori**Toshkent, O'zbekiston***MAQOLA HAQIDA**

Kalit so'zlar: Ijtimoiy optimizm; shaxsiy optimizm; ijtimoiy ong; axloqiy rivojlanish; ijtimoiy determinizm; erkinlik va zaruriyat;

Annotatsiya: Ushbu maqolada ijtimoiy va shaxsiy optimizm inson ongining, ijtimoiy ong va ijtimoiy borliqning rivojlanishidagi asosiy

ehtimollik; boshqaruv; gumanizm; ideologiya; ijtimoiy psixologiya; tarixiy taraqqiyot; ijtimoiy uyg'unlik; o'zini boshqarish.

determinantlardan biri sifatida tahlil qilinadi. Optimizm instinktiv holat emas, balki ongli, axloqiy va ijtimoiy-psixologik hodisa sifatida talqin qilinadi. Tadqiqotda Marksning ijtimoiy borliq va ijtimoiy ong o'rtasidagi bog'liqlik qonuni asosida optimizmning jamiyat boshqaruvi, axloqiy ong va ijtimoiy integratsiyani ta'minlovchi omil sifatidagi roli yoritiladi.

Maqolada zaruriyat, erkinlik va ehtimollik kategoriyalarining inson tanlovi va ijtimoiy jarayonlardagi o'zaro ta'siri tahlil qilinadi. Muallif fikricha, ongli tarzda shakllantirilgan ijtimoiy optimizm gumanistik jamiyatda barqaror ijtimoiy taraqqiyot, ma'naviy kamolot va ijobiy dunyoqarashning universallashtiruvini ta'minlovchi muhim omildir.

ДИНАМИКА СОЦИАЛЬНОГО И ЛИЧНОСТНОГО ОПТИМИЗМА В УСЛОВИЯХ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ОБЩЕСТВА

Урол Муродович Абилов

Профессор кафедры общественных наук

Ташкентской медицинской академии, доктор философских наук

Ташкент, Узбекистан

О СТАТЬЕ

Ключевые слова: Социальный оптимизм; личностный оптимизм; социальное сознание; нравственное развитие; социальный детерминизм; свобода и необходимость; вероятность; управление; гуманизм; идеология; социальная психология; исторический прогресс; общественная гармония; самоуправление.

Аннотация: В статье анализируются социальный и личностный оптимизм как фундаментальные детерминанты развития человеческого сознания и социального бытия. Оптимизм рассматривается не как инстинктивное состояние, а как осознанное, нравственное и социально-психологическое явление. На основе закона взаимосвязи социального бытия и социального сознания К. Маркса раскрывается роль оптимизма как движущей силы социального управления, нравственного сознания и общественной интеграции.

Особое внимание уделяется взаимосвязи необходимости, свободы и вероятности в процессах человеческого выбора и социальных изменений. Автор приходит к выводу, что целенаправленно формируемый социальный оптимизм в гуманистическом обществе является важнейшим фактором устойчивого развития, нравственного прогресса и универсализации позитивного мировоззрения.

Optimizm tarixiy jarayonning asosiy determinantlaridan biri sifatida insonning: Turli harakatlarning ma'nosi va ahamiyatini anglash qobiliyatiga, ularni ongli ravishda tanlashga, jamiyatdagi o'rnini his qilishga ta'sir ko'rsatadi.

Ijtimoiy optimizmning xususiyatlari:

1. Instinkt emas: Ijtimoiy optimizm faqat hayvonlarga xos bo'lgan instinkt emas, balki yuqori darajadagi ijtimoiy hodisadir.

2. Ong va axloqiy tarkiblar: Optimizmdagi yetakchi element — insonlarning ahloqiy ongiga bog'liq bo'lgan ongdir.

3. Ijtimoiy va shaxsiy tus: Optimizm mazmunan ijtimoiy, shaklan shaxsiy bo'lib, har bir individ tomonidan o'zlashtiriladi.

Axloqiy ong va optimizmning ijtimoiy ahamiyati quyidagilarda o'z ifodasini topadiki, avvalo, axloqiy ong kengroq toifalar, jumladan, optimizmning turli tarkiblari bilan bog'liqdir. Bu ong insonlar xatti-harakatini shakllantirishdagi muhim omil bo'lib, shaxsning jamiyatdagi integratsiyasi va uning ijtimoiy rivojlanishiga yordam beradi.

Xulosa qilib aytganda, optimizm inson va jamiyat o'rtasidagi uyg'unlikni ta'minlashda asosiy vosita bo'lib, uning ijtimoiy shakllari jamiyatning ma'naviy taraqqiyotida hal qiluvchi rol o'ynaydi.

Ayrim hollarda «optimizm» kategoriyasining tarixiy-gnoseologik asoslari, ya'ni uning ijtimoiy hodisaning aks etishi sifatida shakllanganligi e'tiborsiz qoldiriladi.

Shu sababli, bizning fikrimizcha, bu kategoriyani «boshqaruv» kategoriyasi bilan yanada chambarchas bog'lash zarur. Ijtimoiy hodisa sifatida boshqaruvning asosiy vazifasi — tizimning mavjudligini ta'minlash va uning progressiv rivojlanishiga yo'l ochishdir, bu faqat ongli sub'ekt ishtirokida amalga oshishi mumkin.

Ijtimoiy boshqaruvda siyosiy tizimning roli.

Siyosiy tizim boshqaruvning boshqa barcha tizimlaridan ustun turib, quyidagilarni o'z ta'siriga oladi: Huquqiy, ma'muriy, texnikaviy, axloqiy va estetik tizimlar.

Biroq, shubhasiz, bu tizim tarkibining samarali faoliyati, ayniqsa, ijtimoiy boshqaruv tizimining barcha elementlarini, turli xil ijtimoiy optimizm shakllari bilan boyitilmasdan tasavvur qilib bo'lmaydi. Ijtimoiy optimizm esa jamiyatning rivojlanishidagi onglilikning o'sishi, mevasi sifatida namoyon bo'ladi. Shu onglilik boshqaruv sub'ekti va uning ob'ekti uchun birday muhimdir.

Ijtimoiy optimizmning umumiy xususiyatlari deganda, qayd etish lozimki, «ijtimoiy optimizm» tushunchasi eng avvalo, butun jamiyatga tegishlidir, ammo bu faqat ilmiy dunyoqarash hukmron bo'lgan jamiyatda, ya'ni umumiy taraqqiyot konsepsiyasiga mos keladigan jamiyatda amalga oshadi. Unda tarixiy taraqqiyot inson faoliyatining yanada yuqori, insoniy va ijodiy shakllariga ko'tarilishini anglatadi.

Jamiyatda ziddiyatlar va optimistik yondashuv. Ijtimoiy hayotdagi ziddiyatlar, shu jumladan, regress jarayonlari ham optimistik ravishda jahon va mahalliy tarixning harakatlantiruvchi kuchi sifatida talqin etiladi.

Ijtimoiy optimizmning xususiyatlari o'ziga xosligi quyidagilarga bog'liq: 1. Ijtimoiy munosabatlar tizimidagi ob'ektiv bog'lanishlar tabiati. 2. Jamiyatning omillar tizilmasi (strukturasi).

Bir so'z bilan aytganda, ijtimoiy optimizm boshqaruv tizimining ajralmas qismi bo'lib, jamiyatning rivojlanishi va progressiv harakatini ta'minlovchi asosiy vosita sifatida namoyon bo'ladi.

Marksning ijtimoiy borliq va ijtimoiy ong o'rtasidagi bog'liqlik qonuni ushbu muammoni o'rganishda va amal qilishda asosiy prinsip sifatida kashf etilgan bo'lib, ijtimoiy borliqning ijtimoiy ongga nisbatan hal qiluvchi rolga bo'lgan ushbu qonunga amal qilishni talab qiladi. Biroq, bu bog'liqlik murakkab va ziddiyatli xususiyatga ega. Ijtimoiy ongning nisbiy mustaqilligi ijtimoiy determinizmning eng muhim jihatlaridan biri hisoblanadi.

Ijtimoiy ong va uning nisbiy mustaqilligi asosida quyidagi masalalar tahlil qilinadi: 1. Ideal determinatsiya muammosi: Ob'ektivlikni sub'ektiv tomondan belgilash jarayoni.

2. Onglilikning ob'ektivlashuvi qonuniyatlari: Bu jarayon jamiyat munosabatlari, ijtimoiy tuzilmalar va tizimlarning tabiatiga bog'liqligi masalasi.

Ijtimoiy optimizmning o'rni va ahamiyati asosida, biz quyidagi tezisni ilgari surishga haqlimiz: Ijtimoiy optimizm ijtimoiy ong va ijtimoiy psixologiyaning nisbiy mustaqil va faol tarkibiy qismi sifatida namoyon bo'ladi.

Tabiiy va ijtimoiy munosabatlarni tushunishda ijtimoiy optimizm strukturani chuqurroq anglashga yordam beradi. Uning realliklari va salohiyatini tushunish jamiyatning: Ishlab chiqarish munosabatlari va ularni boshqaruvchi qonunlarni g'oyalar, nazariyalar, ideologik tizimlar va ijtimoiy-psixologik kayfiyatlarning o'ziga xosligini chuqurroq anglash imkonini beradi.

Gumanistik jamiyatda ongli faoliyatning roli. Sinfiy-antagonistik formatsiyalardan farqli o'laroq, gumanistik jamiyatda insonlarning ongli faoliyati:

1. Tarixiy zaruratga aylanadi. 2. Jamiyat rivojlanish qonunlari amal qilish mexanizmining bir qismi bo'ladi. 3. Ongli boshqaruv jarayonlari orqali jamiyat qonunlarini maqsadli ravishda boshqarish imkoni paydo bo'ladi.

Ijtimoiy optimizm ijtimoiy ongning eng muhim tarkibiy qismlaridan biri sifatida, jamiyatning o'z-o'zini boshqarish va rivojlanish jarayonlarida hal qiluvchi rol o'ynaydi. U gumanistik jamiyatda inson ongli faoliyatining markaziy elementi bo'lib, jamiyatning tizimli sifatlarini saqlash va takomillashtirish uchun asosiy vosita hisoblanadi.

Onglilikning ustuvorligi va ijtimoiy optimizmning universallasuvi.

Gumanistik jamiyatda onglilikning ustuvorligi maqsadli xususiyatga ega bo'lib, umumiy hayot tarzining optimistik yo'naltiruvchilari universalizatsiyasi jarayonining miqyosi va

mustahkamligini belgilaydi. Biz avvalroq ta'kidlaganimizdek, ijtimoiy optimizm ikki xil tabiatga ega bo'lib, u bir vaqtning o'zida «ilmiy ideologiya» va «ijtimoiy psixologiya» toifalariga mansub.

Ijtimoiy psixologiya va maqsadli shakllanishi A. K. Ulledovning fikriga ko'ra: ijtimoiy psixologiyani faqat o'z-o'zidan, stixiyaviy ravishda shakllanadi, degan tasavvurdan voz kechish vaqti keldi.

Zamonaviy jamiyatda ijtimoiy psixologiya, xuddi ideologiya kabi, maqsadli ravishda shakllantiriladi, garchi bu jarayonda stixiyaviy ta'sirlarning roli to'liq inkor etilmasa ham.

Bu esa shunga olib keladiki, optimistik qoidalar va kayfiyatlarning universallasuvi endi faqat maqsadli ravishda hal etilishi mumkin va zarur.

Jamiyat takomillashuvi va ijtimoiy-individual uyg'unlik. Jamiyatni takomillashtirish jarayonida: 1. Ob'ektiv va sub'ektiv asoslar o'rtasidagi bir yo'nalishli harakat kuchayadi. 2. Bu ijtimoiy va shaxsiy optimizm o'rtasidagi uyg'unlikni yanada mustahkamlaydi.

3. Individual darajadagi tasodifiylik va ijtimoiy zaruriyatni yanada muvofiqlashtirishga xizmat qiladi. Biroq, bu degani shaxsiy tasodifiylik va ijtimoiy zaruriyat to'liq tenglashtiriladi yoki faqat «to'liq optimizm» ustun keladi, degani emas.

Tragizm va ijtimoiy-individual munosabatlar individual darajada: Har doim tragik holatlar, o'zligini chuqur mulohaza qilish va hatto minor psixologik kayfiyatlar yuz berishi mumkin. Bu holatlar ijtimoiy-neobxodimiyatga zid emas, balki ular ijtimoiy va shaxsiy determinizmning murakkab tarkibiy qismlari sifatida namoyon bo'ladi.

Ijtimoiy determinizm va ehtimoliyat toifalari. Ijtimoiy determinizm tizimida: 1. Ehtimoliyatli determinatsiya muhim o'rin tutadi. 2. Ehtimoliyat quyidagi toifalar bilan chambarchas bog'liq: bular: mumkinlik, tasodifiylik va zaruriyat. Bu toifalar o'rtasidagi muvozanat ijtimoiy jarayonlarning uyg'un rivojlanishiga yordam beradi.

E'tiborga olish lozimki, ijtimoiy optimizm universalizatsiyasi maqsadli ravishda shakllantirilib, jamiyatning umumiy rivojlanishiga xizmat qiladi. Biroq, individual darajadagi kayfiyatlar va tasodifiy holatlar jamiyat rivoji qonunlariga zid bo'lmasdan, uning murakkab tuzilmalari sifatida saqlanib qoladi.

Ehtimollik—bu ob'ektiv jarayonlarning, ya'ni tasodifiy hodisalarning paydo bo'lishi va rivojlanishining o'lchovidir. U o'z navbatida, zaruriyat asosida vujudga keladi.

Mumkinlik va zaruriyat o'rtasidagi bog'liqlik. Mumkinlik faqat zaruriyat asosida shakllanadi. Masalan, hukumat mukofotini olish mumkinligi xodimning jamoadagi ajoyib mehnatining zaruriyatidan kelib chiqadi. Bunday jamoa, ehtimol, shaxsning o'z-o'zini tasdiqlash, o'zini ifoda etish va rivojlanish ehtiyojlarini tezroq qondirishga qodir bo'lgan jamoadir.

Individual va ijtimoiy optimizm o'rtasidagi farq. Har qancha individual optimizm barqaror va izchil bo'lsa ham, uni ijtimoiy optimizm bilan tenglashtirish mumkin emas.

Individual optimizm: Tasodifiylik, zaruriyat, ehtimoliyat kategoriyalari bilan bog'liq jarayonlarning mahsulotidir.

Erkinlik va zaruriyat o'rtasidagi munosabat V. F. Parkinning fikriga ko'ra: Zaruriyat doirasida cheksiz erkinlik mavjud emas, chunki erkinlik asosan ehtimoliyatli determinatsiya turlariga bog'liq.

Erkinlik va zaruriyat o'rtasidagi munosabat: 1. Ehtimoliyat determinatsiyasining zaruriyatga aylanishi jarayonida shakllanadi.

2. Zaruriyat erkin tanlovning natijasi va jamiyat hamda shaxsning erkin harakati mazmuni sifatida namoyon bo'ladi.

Tanlov jarayoni. Shaxs tanlov jarayonida: 1. Erkinlikning ongli zaruriyat sifatida namoyon bo'lishidan avvalgi holatda bo'ladi. 2. Ob'ektiv zaruriyat shaxsga bir qator imkoniyatlarni taqdim etadi, shular asosida shaxs qaror qabul qiladi.

Shuning uchun optimistik yoki pessimistik yondashuvlarning shakllanishi: shaxsning qabul qilgan qarorlariga bog'liqligi yoki uning dunyoqarashi va tasodifiy konsepsiyalariga ta'sir etuvchi jarayonlar bilan belgilanadi.

Shunga binoan, zaruriyat va mumkinlik o'rtasidagi munosabat erkinlikni muayyan doiralarda amalga oshirish imkonini beradi. Tanlov jarayoni shaxsning optimistik yoki pessimistik yondashuvlarini shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Erkinlik, zaruriyat va ehtimoliyat o'rtasidagi muvozanat ijtimoiy rivojlanishning asosiy elementlaridan biri hisoblanadi.

Albatta, gumanistik jamiyatda, — ayniqsa uni takomillashtirish bosqichida, — ehtimoliylik tushunchasi (mumkinlik va haqiqiylik o'rtasidagi bog'liqlik sifatida) tarkibidagi farq kamayib, u progressiv mazmun bilan to'ldiriladi. Bu holat ijtimoiy pessimizm uchun zarur bo'lgan ob'ektiv shart-sharoitlarni yanada qisqartirib boradi.

Ideallarning birligi va ularning amalga oshishiga bo'lgan ishonch shaxsning ijtimoiy integratsiyasini, shaxsiy va jamoat ideallari uyg'unligini ta'minlaydi. Bu jarayon, jumladan, dialektik-materialistik ruhda talqin qilingan eng to'liq va konstruktiv optimizm idealiga ham qo'l keladi. Umuminsoniy tamoyillar asosida ijtimoiy munosabatlar shakllanganda, na ijtimoiy, na shaxsiy pessimizm uchun jiddiy ontologik asoslar qolmaydi.

Biroq, zamonaviy jamiyatda stixiyaviylik hali ham mavjud bo'lib, ijtimoiy sub'ektning ratsional-optimistik faoliyatini moddiy va ideologik munosabatlarga aylantirishga to'sqinlik qiladi.

"Hayotiy ehtiyojlar" sohaasining xavfi. Balki, "hayotiy ehtiyojlar" sferasi, uning tabiatidan kelib chiqib, ideologizatsiyadan qochuvchi xususiyatga ega bo'lib, shaxsiy qadriyatlar tizimida ustunlik qilishi va uning haqiqiy ontologik bog'liqligini buzishi mumkin. Bu holat shaxsning hayotiy faoliyatiga sozersatel-fatalistik, ya'ni oxir-oqibatda pessimistik dunyoqarashni kiritishi mumkin.

Bu kabi dunyoqarash: Faqat iste'molchilik tendensiyalari bilan cheklanadi, "narsaparastlik" shakllarini qo'zg'atadi, yuqori ma'naviy-ruhiy qadriyatlarga passiv munosabatni kuchaytiradi, "o'zimniki" va "boshqalarniki" antitezasini chuqurlashtiradi, konformistik fikrlash va harakat modellarini navbati bilan targ'ib qiladi.

Konformizmning salbiy ta'siri. Konformizm insonning o'zgarishlarga yo'naltirilgan faoliyatini: 1. Cheklaydi, 2. Ongli rejalashtirilgan maqsadlilikka o'tishni sekinlashtiradi, 3. Kvazioptimizm shakllarini targ'ib qiladi.

Kvazioptimizm — dialektik-materialistik tushunchalarga zid, chunki u: Faqat shaxsiy manfaatlar va tartiblarga asoslanadi, individualistik dunyoqarashni ustun qo'yadi, tarixiy dinamikani faqat passiv va yoki bir tomonlama ("juda yaxshi" yoki "faqat yomon") ranglarda talqin qiladi.

Gumanistik jamiyatda pessimizmga qarshi kurashning asosiy yo'li ratsional-optimistik yondashuvni mustahkamlashdir. Konformizm va iste'molchilik g'oyalari shaxsning ijtimoiy rivojlanishiga to'sqinlik qiladi, shuning uchun ularga ongli tarzda qarshi chiqish zarur.

Konformizm falsafiy tushunchalar — «tarixiy optimizm» va «optimistik tragediya» tushunchalariga qarshi turib, optimizmga xos bo'lgan inson xarakteri va hayot tarziga ziddir.

Optimizmning ijtimoiy mehnat jamoalaridagi roli optimizm eng ko'p ko'p millatli mehnat jamoalarida o'zining eng qulay muhitini topadi. Bu jamoalarning tabiati ishchilarning aksariyati tomonidan ijobiy munosabat bilan kutib olinadi.

Jamiyat takomillashuvi va onglilik. Jamiyat takomillashuvi sharoitida: 1. Har qanday harakatning ajralmas qismiga jamiyat manfaatlarini hisobga olish kirib boradi.

2. Onglilik darajasi optimizm qoidalarining rolini oshirish jarayonining miqyosi, sur'ati mustahkamligini belgilaydi.

Byurokratik to'siqlar olib tashlangan, tashabbuskorlik va iqtidor uchun yo'l ochilgan sharoitlarda, ijtimoiy va shaxsiy optimizm o'rtasidagi uyg'unlikka yangi turtki beradi.

Ijtimoiy va shaxsiy optimizm o'rtasidagi uyg'unlik: 1. Shaxsiy optimizm ma'lum darajada tasodifiy bo'lsada, u ijtimoiy optimizm darajasiga ko'tarilishi mumkin.

2. Ijtimoiy optimizm esa zaruriyat, qonuniyat va mohiyatga bog'liq.

3. Biroq, ularni to'liq tenglashtirish yoki shaxsiy optimizmni faqat ob'ektiv qonuniyatlar bilan to'ldirish mumkin, degan fikr utopiyadan boshqa narsa emas.

Shaxsiy hayotdagi tragizm va uning pessimistik ta'siri. Shaxsiy hayotda kishilarda ba'zi hollarda tragizm, qoniqmaslik va umidsizlikka xos elementlari mavjud bo'ladi. Ular ba'zi hayotiy davrlarga pessimistik kayfiyat kiritishi mumkin bo'lgan davrlar ham bo'lgan.

Buning fojiaaviy tasdig'i sifatida, O'zbekiston va Markaziy Osiyoning boshqa davlatlarida, ayniqsa, yosh qizlar va ayollar o'rtasida o'zini yoqishga urinish hodisalarining butunlay barham topmayotganligini keltirirish mumkin.

Optimizm va shaxsiy fojia o'rtasidagi ziddiyat jamiyat va shaxs hayotining murakkab qirralarini ochib beradi. Optimizm rivojlanishi uchun jamiyatning umumiy taraqqiyoti va ijtimoiy manfaatlarni hisobga olish muhimdir. Ammo shaxsiy tragizmlar barcha insoniy hayot davrlarining ajralmas qismi sifatida saqlanib qoladi.

Ijtimoiy vaziyatlarni yaxshilash va hal qilish chora-tadbirlari. O'zbekiston Oliy Soveti Kengashi tomonidan shunday ijtimoiy vaziyatlarni bartaraf etish va hal qilish uchun maxsus qaror qabul qilingan. Bu kabi muammolarni hal etishda hayot tarzining darajasi va uning sharoitlarini o'zgartirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Yosh qishloq oilalari, ayniqsa, tug'ish yoshidagi ayollar uchun moddiy hayot sifatini zamonaviy talablarga mos darajaga ko'tarish zarur. Shu bilan birga, jamoatchilik fikrining ta'sirchanligini oshirish lozim. Chunki aynan jamoatchilik fikri qishloq muhitidagi o'zbek ayollarining ijtimoiy o'rnini tartibga soladi.

Ijtimoiy va shaxsiy optimizm dinamikasi. Ijtimoiy va shaxsiy optimizm o'rtasidagi munosabatlarda: 1. Ijtimoiy determinatsiyada ehtimoliy turlar ustunlik qiladi, ularga tasodifiylik, mumkinlik darajasi va sub'ektiv omil ta'sir qiladi. 2. Shuning uchun, ko'zlangan optimistik prognozlar va amaliy natijalar har doim ham mos kelavermaydi.

Bu ziddiyatlar zamonida jamiyat hayotining barcha sohalarini, moddiy va ma'naviy jihatdan tubdan yangilash talab etiladi. Gumanistik kelajakning xususiyatlari o'sib borishi. Mustaqil O'zbekiston humanistik tartib-intizomga erishish yo'lida barcha millat va xalqlar o'rtasidagi o'zaro ta'sir va boyish darajasini oshirishga harakat qiladi.

Bu jarayon: Optimistik yo'nalishlarni kundalik hayotga joriy etish, qisqa va uzoq muddatli motivatsiya va rejalarni shakllantirishda muhim o'rin tutadi.

Falsafiy yondashuv va internatsional integratsiya: 1. Milliy-madaniy hududlarning mavjudligini tan oladi, 2. Ammo ularning o'zaro almashinuvi muqarrar ekanligini inkor qiladi.

Milliy va umuminsoniy qadriyatlarni qarshilashtirish: Millatlarni sun'iy izolyatsiyaga olib kelishi mumkin, lekin, Ilmiy-texnik inqilob sharoitida bu yo'l haqiqiy yechim emas. Eng to'g'ri yo'l: Xalqlar o'rtasidagi ijtimoiy va internatsional integratsiya jarayonlarini rivojlantirishdir. Bunda har bir shaxs, millatiga qaramasdan, jamiyat rivojida o'z o'rnini anglashi kerak.

Ijtimoiy va shaxsiy optimizm o'rtasidagi farqlar: Shaxsning ijtimoiy xatti-harakati uchun matritsa vazifasini bajaradi, Ushbu matritsa asosida shaxs o'z harakatlarini tekshirib, to'g'rilab boradi. Hayot rejalari va maqsadlari shaxsni harakatga keltiruvchi, rag'batlantiruvchi va tashkil etuvchi funksiyalarni bajaradi.

Shunday yo'sinda, jamiyat taraqqiyotiga yondashuv optimizmni rivojlantirishda muhim omildir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Абилов, У. (2022, May). Давлат тили ҳақида мулоҳазалар. Мамлакатимизда учинчи ренессанс ғоясини кенг тарғиб қилишда ижтимоий-гуманитар фанларнинг аҳамияти ва ўрни мавзусида илмий-амалий онлайн конференция материаллари.
2. Абилов, У. (2022, May). Давлат тилига эътибор-миллий ўзликни англаш ва уни намоён қилиш асосидир. Мамлакатимизда учинчи ренессанс ғоясини кенг тарғиб қилишда ижтимоий-гуманитар фанларнинг аҳамияти ва ўрни мавзусида илмий-амалий онлайн конференция материаллари.
3. Абилов, У. М. (2022). Садоқатли дўст тимсолига молик ҳаёт фалсафасига амал қилган инсон (Doctoral dissertation, Орзуларга ҳамоҳанг ҳаёт. Профессор ДТ Норкуловнинг 70 йиллигига бағишланган илмий анжуман материаллари).
4. Abilov, U. M., & Shakasimovich, M. B. (2022). Spirituality is a Light from the Mirror of the Soul. American Journal of Social and Humanitarian Research, 3(6), 104-109.
5. Kholikova, R. E., Narkulov, D. T., Abilov, U. M., Khudoykulov, A. B., Karimov, N. R., Iskandarov, S. A., ... & Niyozova, N. S. (2023). Impact of Renaissances in The History of Uzbekistan And Causative Factors of The Third Renaissance. Journal of Law and Sustainable Development, 11(12), e2518-e2518.
6. Абилов, Ў. М. (2024). Социальные и гносеологические основы оптимизма-пессимизма (Doctoral dissertation, Filologiya, falsafa, madaniyat va san'at: umumiy muammolar va yechimlar).
7. Абилов, У. (2022). Миллий-маданий меъросимиз бўлган давлат тили ҳақида мулоҳазалар (Doctoral dissertation).
8. Абилов, У. (2022). Учинчи ренессанс давлат тилига эътибордан бошланади (Doctoral dissertation).
9. Kholikova, R. E., Narkulov, D. T., Abilov, U. M., Khudoykulov, A. B., Karimov, N. R., Iskandarov, S. A., ... & Niyozova, N. S. (2023). Impact of Renaissances in The History of Uzbekistan And Causative Factors of The Third Renaissance. Journal of Law and Sustainable Development, 11(12), e2518-e2518.
10. Бўриев, О., & Искандаров, Ш. А. (2023). АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙНИНГ ЭТНОГРАФИК МЕРОСИ. Журнал гуманитарных и естественных наук, (4 [1]), 182-189.
11. Iskandarov, S. A. (2023). Historiography of the lifestyle and ethnocultural processes of the uzbeks of the kashkadarya oasis. Journal of Social Sciences and Humanities Research Fundamentals, 3(10), 71-76.

12. Kholikulov, A. (2024). Some comments about the political situation in the central asian khanates in the early 70s of the XIX century. Journal of Social Sciences and Humanities Research Fundamentals, 4(05), 50-55.
13. Холикулов, А. Б. (2024). XIX–XX аср бошларида шахрисабз беклиги хунармандчилигига оид мулоҳазалар. Science and innovation, 3(Special Issue 6), 261-263.
14. Искандаров, Ш. А. (2021). ТЖ Барфилднинг марказий осиё араблари ҳақидаги фикр-мулоҳазалари.
15. Искандаров, Ш. (2014). Амир Темур ва темурийлар даврида жейнов арабларининг миграция билан боғлиқ айрим мулоҳазалар.